

Chotyměřáček

Ročník 23

Září 2015

ZDARMA

**V roce 1890 byl v Chotyni založen Sbor dobrovolných hasičů.
V roce 1950 byly Chotyně a Grabštejn spojeny do jednoho celku.**

Velké díky za dar

Veliké díky patří mojí dceři Ditce Mlejnecké a Pavlu Boublíkovi za krásný dar pro naše děti na dětské hřiště u sokolovny. Usadili tam velkého dřevěného psa FALCA, na kterém děti mohou putovat do ŘÍŠE FANTAZIE. Na Falca si sehnali dřevo, vyřezali ho, obrousili, namalovali a usadili na místo. A že to práce byla hodně obtížná mohu potvrdit, protože jsem proces výroby sledovala.
JE KRÁSNOU, MOC DÍKY VÁM OBUOMA.

Starostka

Stezka smíření vás zavede až na hrad

Biblické příběhy už dávno neoslovují pouze křesťany, ale patří ke kulturnímu dědictví celé Evropy. To platí i o průběhu událostí spjatých s odsouzením Ježíše Krista Pilátem Pontským a jeho cestou a ukřižováním na vrchu Kalvárie u Jeruzaléma.

Idea zobrazení strastiplné křížové cesty v podobě jakéhosi obrazového seriálu vznikla v 15. století. Původně tvořilo cyklus sedm vyobrazení, ale od éry baroka je jejich počet rozšiřován na čtrnáct. Výjevy se podle pořadí číslují obvykle římskými číslicemi od I po XIV.

Takto své reliéfy, které zachycují jednotlivé okamžiky uvedené události, označil i sochař Michal Moravec z Lukavce u Hořic v Podkrkonoší.

Do jejich ztvárnění se pustil po dohodě s Lud'kem Velem a jeho ujištění, že sdružení benefičních koncertů každoročně pořádaných ve prospěch Grabštejna zakoupí

potřebný hořický pískovec a postará se o jejich důstojné umístění.

Stěly se čtrnácti zastaveními mohly být proto v pátek 21. srpna představeny. Stalo se tak zatím dočasně na zahradě, která přiléhá k západní frontě hradu Grabštejn. Zde je do konce letošní sezóny mohou spatřit případní zájemci.

S definitivním umístěním pískovcových stél se počítá podél pěšiny, která se klikatí lesoparkem od chotyňského úpatí na vrchol hradního kopce. Pro park, který se v současné době revitalizuje, to bude určitě znamenat kýžené ozvláštňení. Tato pěšina, která zvládá zhruba padesátimetrové zvýšení, ponese název Stezka smíření. Návštěvníky zavede k hradu, na jehož velké věži je péčí benefičních koncertů už umístěn Zvon smíření jako náhrada za zvony zrekvírované během světových válek v minulém století.

Karel Zeman

VÝSLEDKY BENEFIČNÍHO ÚSILÍ

Benefiční úsilí ve prospěch Grabštejna, soustředěné hlavně na záchranu kaple sv. Barbory, dosud podpořila stovka sponzorů a partnerů; většina z nich tak učinila opakovaně.

Čistý výtěžek z dosavadních benefičí se blíží 6 milionům korun.

Nejvíce benefičních počinů patřilo kapli sv. Barbory.

Úsilí se soustředilo na to, aby kaple pokud možno vyhlížela jako před svou devastací, kdy ji historik umění Emanuel Poche označil za nejpůsobivější renesanční prostoru českého venkova.

Proto první kroky směřovaly k pořízení volných kopií dvou nezvěstných oltářních obrazů – hlavního, který zachycuje Pannu Marii v modrém rouchu (vytvořil akademický malíř Václav Pokorný) a horního s námětem Ukřižování (z rukou akademického malíře Martina Martana). Na oltář u firmy Sklářny Bratři Jílkové v Kamenickém Šenově byly objednány repliky dvou zlacených váz ze skla v barvě rubínu. Pro oltářníště se podařilo zajistit volnou kopii dřevěné gotické plastiky sv. Barbory (zhotovil výtvarník Martin Černý). Současně s tím patřila pozornost zrestaurování trojích dveří v kapli včetně kování a zámeků jakož i renesančního rámu hlavního oltářního obrazu a získání soudobého rámu pro horní oltářní obraz. Stranou úsilí nezůstaly ani takové maličkosti, jako je třeba opatření funkčního věčného světla. Zvláštní zmínku si zaslouží osvětlení kaple, jež sestává z litého mosazného lustru na klenbě a dvou vysokých, rovněž litých mosazných svícňů stojících v oltářišti. O jejich pořízení se zasloužil liberecký středoškolský profesor na odpočinku Josef Tomíček, který na ně daroval Benefičním koncertům podstatnou část svých celoživotních úspor. Jistě po zásluze je jeho donátorský počin trvale připomínán rytinou s jeho jménem na hlavním svítidlu.

Finančně náročným předsevzetím bylo zajištění zevrubného zrestaurování barokních varhan z konce 17. století, pocházejících z kaple sv. Barbory. O revitalizaci vlastního hracího mechanismu i varhanní skříně, která je pozoruhodná mj. tím, že ji zdobí řada krajinných vyobrazení, se postaral Rudolf Valenta, varhanář a farář Čs. církve husitské na Zbraslavi. Grabštejnské varhany jsou nástrojem žitavského původu a jsou tak vzácné a ojedinělé, že se v samotné Žitavě a jejím okolí podle ředitele tamních muzeí žádné jim podobné do dnešních dnů nedochovaly. V návaznosti na zrestaurování varhan byla kaple ozvučena, aby její návštěvníci mohli vyslechnout ukázkou hry na ně v podání varhanního mistra Jaroslava Tůmy.

Zmínit je třeba fakt, že na varhany se běžně hraje – koncertně (jako třeba při varhanních maratonech) či během svatebních a dalších obřadů v kapli.

S kaplí úzce souvisí

zrestaurování původní grabštejnské sochy sv. Barbory, jež financovaly benefiční koncerty. V depozitáři liberecké Oblastní galerie ji identifikoval ředitel žitavských muzeí dr. Marius Winzeler. Benefiční koncerty dohodly s ředitelstvím galerie, že uhradí restaurování plastiky pod podmínkou, že tato pozdně gotická socha (jejíž vznik je datován mezi lety 1430 – 1450) bude vždy od jara do podzimu zapůjčována k vystavení na Grabštejně. Socha, kterou během letošní zimy detailně prozkoumaly a zrestaurovaly s velkou ochotou Tamara

Beranová a Marie Sklenářová, je na Grabštejně představena od počátku letošní sezóny. Žitavský Lion Club na popud Benefičních koncertů zaplatil prosklenou výstavní vitrínu s vnitřním osvětlením i klimatizací a správa hradu k vystavení sochy zajistila důstojné místo, přístupné z velké věže.

Benefice zanechaly i další stopy – třeba v interiéru.

V tomto směru nelze pominout například obohacení hradního mobiliáře o vzácnou renesanční postel do sálu, v níž se připomíná doba Jiřího Mehla ze Střelic, který původní hrad přebudoval na renesanční sídlo. Zde také visí votivní obraz z jeho doby, jenž byl přerámován a zrestaurován péčí Benefičních koncertů. Totéž platí o pořízení pěti mosazných lustrů do dvou sálů ve východním křídle hradu či o železných lustrech v Sále předků, přiléhajícímu na západě k hornímu nádvoří.

Benefičnímu zájmu se těšila také velká věž hradu.

Náhradou za původní zvon zrekvírovaný během světových válek Benefiční koncerty nechaly ve zvonařské dílně Tomášková-Dytrychová, s. r. o., v Brodce u Přerova odlít nový zvon, nesoucí název Smíření. Vzhledem k tomu, že na zvon se smí zvonit, ne jeden návštěvník hradu si rád vyzkouší roli zvoníka. Zvon je běžně využíván například při svatebních či vánočních obřadech.

Kromě toho Benefiční koncerty do průhledů věže pořídily jako vítanou pomůcku pro orientaci turistů osm desek s vyobrazením okolního panoramatu opatřeného popisky jeho dominant.

Pozornost patřila rovněž hradnímu exteriéru.

Počinem patrným široko daleko už na letmý pohled je instalace osvětlení hradu. Jeho do noci rozžávená silueta je vidět, jak ze silnice od Hrádku nad Nisou či od Bílého Kostela, tak ze železnice probíhající Chotyní z Liberce do Žitavy.

Benefiční koncerty se dále postaraly o vrácení snátek sgrafitového vlysu s dekorativními motivy na podstřešní římsu západní fasády Grabštejna. Dále nechaly vyrobit osmnáct čtyřmístných lavic z borovicového dřeva, sloužících návštěvníkům.

Podle návrhu ateliéru GirsAt zhotovili pedagogové a studenti Střední odborné školy a gymnázia v Liberci, Na Bojišti, pod vedením ředitele ing. Zdeňka Krabse 14 kovových luceren pro obě hradní nádvoří a jejich okolí. Návrh designu a materiál uhradily Benefiční koncerty.

Stranou benefičního úsilí nezůstalo ani okolí hradu

Počinem v tomto směru je pořízení repliky původního altánu u jihovýchodní paty hradu. Z podnětu benefičních koncertů se tohoto úkolu zhostili pedagogové a studenti Střední školy strojní, stavební a dopravní v Liberci, Truhlářská ul. 360/3, pod vedením ředitele ing. Tomáše Prince. Jde o příspěvek k započaté revitalizaci parku obklopujícího hrad. Pro benefiční koncerty akademický sochař Michal Moravec vytvořil čtrnáct zastavení křížové cesty. V součinnosti s OÚ v Chotyni se uskutečnila celková oprava kapličky Čtrnácti svatých pomocníků v předpolí hradu a její interiér obohatil obraz, který na podnět Benefičních koncertů namaloval Jiří Müller, aby zájemcům přiblížil význam seskupení těchto svatých. K vybudování parkoviště Benefiční koncerty zajistily pět kubíků žulových obrubníků nebo přispěly na prořez přerostlých lip kolem hradu.

Galerie sv. Barbory

Z darů výtvarníků vystavujících při benefičích byl položen základ Galerie sv. Barbory. Její fond v současnosti tvoří 28 maleb, kreseb a grafik, 2 skulptury a odlitek návrhu (aversu i reversu) pamětní medaile ražené při příležitosti zapsání Grabštejna do seznamu národních kulturních památek.

Fond Galerie sv. Barbory se takto rozrůstá:

- 1996 Petr Fronka: Nejistota (olej a akryl, 55 x 70)
- 1997 Milan Janáček: Žluté pole (olej, 50 x 70 cm)
- 1998 Jiří Lochman: Svatá Barbora (olej, 57 x 40 cm)
- 1999 Václav Pokorný: Sedící (olej, 70 x 50 cm)
Žena s lunou (olej, 70 x 50 cm)
- 2000 Rostislav Zárybnický: Záda (olej, 70 x 50 cm)
- 2001 Vladimír Komárek: Houslista (olej, 70 x 50 cm)
- 2002 Josef Jíra: Zimní barborky (olej, 30 x 25 cm)
- 2003 Jan Kunovský: Sedící (olej, 78 x 50 cm)
- 2004 Jaroslav Klápště: Za humny (olej, 45 x 60 cm)
- 2005 Eva Kubínová: Dyptich (bar. dřevorez, 65x50)
Jaroslav Švihla: U Chrastavy (olje, 55 x 70 cm)
- 2006 Milan Janáček: Medomed (olej, 89 x 72 cm)
Petr Fronka: Fantazie podle Kupky (olej 100x70)
- 2007 Olbram Zoubek: Zastavení (bronz, v. 202 cm)
Rostislav Zárybnický: Alter Ego (olej, 100x60),
dar manželů Jakobových a Vorlových
- 2008 Zdeněk Vilém: Jan Vostrčil (předseda plesového výboru) v minulém životě... (v.99cm)
Michal Rittstein: Zrcadlení kosmického prostoru (olej, 70 x 90 cm), dar Karla Zemana
Eva Hásková: Avers a revers návrhu pamětní medaile (bronz, průměr 20 cm)
- 2009 Jaroslava Solovjevová: Bílé komíny (olej, 65 x 80 cm)
Jan Solovjev: Kozákov (olej, 70 x 95 cm)
- 2010 Jiří Nepasický: Soutěska (uhel a akryl, 90x65)
- 2011 Jitka Válová: Leoš Janáček: Listy důvěrné (kombinovaná technika, 70 x100 cm)
- 2012 Jaroslav Šerých: Féerie dětství (olej, 43x 66 cm)
- 2013 Jiří Dostál: Světlo na dvoře (kresba tužkou na papíru, 93 x 67 cm)

- Josef Zika: Vzpomínka na Jadran (akryl 100x70)
- 2014 Eva Vlasáková: Dvě (akryl na plátně, 100x80 cm)
- Hana Dýčková: Kresby (kresby na papíru, 65x85)
- David Lejsek: Dvě vdovy na Grabštejně (akryl na plátně, 50x 60 cm)

K vystavování bylo pořízeno 30 stojanů a 11 panelů.

Do podkrovního sálu v severním křídle hradu, kde Galerie sv. Barbory má výstavní prostor, byl pořízen světelný most s bodovými světly, jehož realizaci si za proplacení potřebného materiálu vzala na starost Střední odborná škola a gymnázium v Liberci, Na Bojišti 15. Světelný most zkonstruoval a společně se žáky zhotovil Jiří Blažek, učitel odborného výtvarnictví na této škole.

Pro zázemí benefic i dalších kulturních produkcí

První benefiční koncerty se odehrávaly s pianinem, které zapůjčovala Veterinární základna Armády ČR. Vzhledem k rostoucímu ohlasu benefičních koncertů bylo zakoupeno cenově dostupné, ale přitom kvalitní koncertní křídlo zn. Augustin Foerster a následně také bylo pořízeno stavebnicové pódium včetně plachty na jeho zastřešení. Obě tyto investice vylepšily zázemí jak benefičních koncertů, tak i dalších kulturních produkcí, které přispívají k ožívování Grabštejna. Hlavně však šetří peníze za pronájmy a ty tak mohou jít na obnovu Grabštejna (mimořádně náklady na pořízení nového pódia se vrátily už za tři roky).

Benefiční kroky v propagaci Grabštejna

Za desetiletí bezprizornosti Grabštejn nejen zpustl, ale také vymizel z povědomí širší veřejnosti. Ve snaze přispět k nápravě tohoto stavu Benefiční koncerty se finančně a autorsky podílely na propagačním filmu o Grabštejnu, režirovaném publicistou Janem Vaculíkem. Zařazení Grabštejna na seznam národních kulturních památek Benefiční koncerty uvítaly pořízením pamětní medaile. Její autorkou je Eva Hásková, absolventka SUPŠ a VOŠ v Jablonci n/N, a o ražbu se postaral maloskalský Znak. Ze série 50 kusů bylo 10 kusů dáno k dispozici vedení libereckého pracoviště Národního památkového ústavu. Zbývající medaile slouží Benefičním koncertům k oceňování osob a institucí, které významně podpořily benefiční úsilí. K dobrému renomé Grabštejna přispělo v létě roku 2012 Benefičními koncerty zprostředkované vystavení Srdce pro Václava Havla. Výtvarníci Lukáš Gavlovský a Roman Švejda je vytvořili ze zbytků svíček, které lidé zapalovali po celé České republice k uctění zesnulého prvního polistopadového prezidenta. Plastika ve tvaru otevřeného srdce, do něhož lze

vstoupit, je seskládána z voskových cihel, na výšku měří dva metry a váží 2300 kilogramů, byla na Grabštejně k vidění v roce 2012.

Kronikář Benefičních koncertů Karel Zeman

Zkontrolujte si platnost svého občanského průkazu

V letošním roce končí desetiletý interval od poslední hromadné výměny občanských průkazů. Občané by si proto měli zkontrolovat platnost svého průkazu a předejít tak případným problémům před úřady či policií.

Ideální čas pro zažádání o nový OP je v období mezi 30 a 60 dny před skončením platnosti průkazu. V právních předpisech, které upravují vydání OP, není tato lhůta přesně stanovena, je proto možné požádat i dříve než 60 dnů před skončením platnosti. Lhůta pro vyhotovení OP se strojově čitelnými údaji a s nosičem dat s biometrickými údaji, tzv. „e-OP“, je 30 dní, proto je nutné nenechávat vyřízení dokladů na poslední chvíli. Správní poplatek se z důvodu skončení platnosti nevybírání. K žádosti o vydání nového OP je třeba předložit dosavadní OP. Fotografii pořizuje pracovník Magistrátu Liberec při podání žádosti.

Další vtipné mezinárodní dny a svátky

19. září

DEN, KDY MLUVÍME JAKO PIRÁTI

Svátek vymysleli v roce 1995 John Baur a Mark Summers z Albany v americkém státě Oregon. 19. září jednoduše prohlásili dnem, kdy mluvíme jako piráti. Datum stanovil Summers podle narozenin své bývalé manželky. Původně šlo jen o vtip mezi přáteli, ale v roce 2002 pozvali novináře Dava Barryho, aby svátek oslavil s nimi. Napsal o nich článek, který zaujal stovky lidí. Následovaly rozhovory pro rádia a ze svátku pro několik kamarádů se rázem stal úspěšný mezinárodní den.

Očkování psů proti vzteklině a infekčním nemocem v pátek 18. září od 18.30 hodin u sokolovny.

Očkovací průkaz sebou, ceny jako vloni.

ZUBNÍ ORDINACE

Ordinační doba

Pondělí - pátek 8 - 15 hodin

Bolestivé případy pondělí až pátek ráno od 8 do 8.30 hodin.

Srdečně vás zveme na

PODZIMNÍ SETKÁNÍ S CHOTYŇSKOU 12°

V neděli 27. Září 2015 od 14 hodin před Domem s pečovatelskou službou v Chotyni.

Přijďte se pobavit, zazpívat a zatančit...

Večer sokolských světél

Členové T. J. Sokol vás zvou na novou akci - pouštění lodiček se svíčkami po řece Nise v pátek 9. října 2015 od 18 hodin u sokolovny.

Tento večer by měl být vzpomínkou na sestry a bratry, kteří se nedočkali svobody, za kterou položili své životy. Tato akce je pořádána především pro děti.

Památným dnem Sokola byl vybrán 8. říjen - den popravy sokolů v Mauthausenu.

Dáváme včas na vědomí, abyste mohli doma s dětmi začít vyrábět lodičky.

Fotbal - zápasy

Muži

19. 9. od 15.00 Chotyně - Václavice

3. 10. od 15.00 Chotyně - Rozstání

17. 10. od 15.00 Chotyně - Rynoltice B

Mladší žáci

19. 9. Od 13.00 Chotyně - Chrastava

28. 9. (po) od 13.00 Chotyně - FC Slovan

3. 10. Od 13.00 Chotyně - Višňová

17. 10. Od 13.00 Chotyně - Vesec

31. 10. Od 13.00 Chotyně - Habartice

V úterý 22. září 2015 od 18.30 hodin v restauraci Klub

veřejné zasedání zastupitelstva obce

Program na plakátech

Vydává Obecní úřad Chotyně, registrační číslo MK ČR E 11 793.